

Που βρίσκονται τα Κράβαρα; (Κατέβηκε απ' τα Κράβαρα)

Τα Κράβαρα -κι όχι «Γκράβαρα», όπως λανθασμένα έχει επικρατήσει να προφέρεται- είναι μια ορεινή περιοχή της επαρχίας Ναυπακτίας, στον Νομό Αιτωλοακαρνανίας που περιλαμβάνει περίπου 45 χωριά. Επί Ιωάννη Καποδίστρια αποτελούσε ιδιαίτερη διοικητική περιφέρεια αποτελούμενη από 10 χωριά, η οποία έπαψε να υφίσταται επί βασιλείας του Όθωνα.

Η φράση «κατέβηκε απ' τα Κράβαρα» έχει αρνητική σημασία και δηλώνει τον άνθρωπο χαμηλής κοινωνικής στάθμης, καθώς και τον άσχετο, αμόρφωτο, φτωχό, απολίτιστο κ.λπ. Το κακό όνομα οι Κραβαρίτες το απέκτησαν, σύμφωνα με την λαογραφία, κυρίως εξαιτίας της «τέχνης» της επαιτείας που εξασκούσαν, επισκεπτόμενοι διάφορα μέρη της Ελλάδος, ωθούμενοι από την φτώχεια που μάστιζε τον άγονο τόπο τους. Γνωστοί έγιναν οι Κραβαρίτες και σε άλλους τομείς, όπως ο κομπογιαννιτισμός και η μαγεία. Υπήρχαν βέβαια και οι Κραβαρίτες που προσπαθούσαν έντιμα και εργαζόμενοι ποικιλοτρόπως, να βγάλουν τα προς το ζην, αλλά επισκιάστηκαν απ' την κακή φήμη των έτερων Κραβαριτών.

Όσον αφορά την προέλευση της ονομασίας, υπάρχουν μερικές εκδοχές:

1. Βάσει γραπτών στοιχείων τουρκικών πηγών, το όνομα «Κράβαρα» δόθηκε σε αυτή την περιοχή, από τους τιμαριούχους, που ανήκαν στην ελίτ (εκλεκτή) χριστιανική οικογένεια Kravar και στους απογόνους της, όπως αποδεικνύεται από επίσημα Φορολογικά Κατάστιχα (Defteri) των Τρικάλων του 1454-55 και του 1466-67, σύμφωνα και με τις συνήθειες εκείνων των εποχών. Εξάλλου, σε χάρτη Άγγλου αυτοκρατορικού γεωγράφου (1827), η εν λόγω περιοχή ονομάζεται «Kravari», από το όνομα εξέχοντα φεουδαλικού ηγέτη της βυζαντινής περιόδου (324-1453), οι οικογένειες του οποίου ήταν ιδιοκτήτες μεγάλου τιμαρίου στην περιοχή, μετά την προσάρτησή της από τους Οθωμανούς.

2. Η λαϊκή παράδοση αναφέρει ότι οι κάτοικοι της ορεινής Ναυπακτίας κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας πολεμούσαν με ανδρεία και μένος εναντίον του εχθρού. Από την υπόδειξη και κραυγή των παλικαριών, «στη κάρα βαρείτε» (κάρα=κεφάλι, δηλαδή κατακέφαλα), ώστε το χτύπημα να είναι εξοντωτικό, προήλθε η προσωνυμία Κράβαρα και Κραβαρίτες, κόβοντας το «α».

3. Ο Γ. Βλαχογιάννης γράφει πως η λέξη «Κράβαρα» προέρχεται από το όνομα του ηπειρωτικού χωριού Καράμπαρα.
4. Ο καθηγητής Φουρίκης, που ασχολήθηκε με τη γλώσσα των αλβανοφώνων της Αττικής, υποστηρίζει πως η λέξη «Κράβαρα» προέρχεται από την λατινοαλβανική λέξη «Cravel», που σημαίνει φαράγγι, μέρος με πέτρες, βράχος.
5. Σύμφωνα με τον Γ. Κωτσόπουλο, η λέξη «κράβαρα» είναι σλαβική και σημαίνει γελαδότοπος, βοϊδολίβαδο. Και η λέξη κραβαρίτης σημαίνει βουκόλος, γελαδάρης.

Πηγές

el.wikipedia.org | dorvitsa.gr | panaitoliki.gr | petrina.gr | greek-language.gr